

СХВАЛЕНО

Засідання педагогічної ради закладу
Протокол №1 від 30.08.2021р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Від 02.09.2021р.наказ №
Директор гімназії Іванова В.А

***ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ЯКИМІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ І-ІІ СТУПЕНІВ
СМОЛІНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ***

2021-2022 н.р.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ _____	3cm
2. СТРАТЕГІЯ ТА ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ _____	3-5cm
3. СИСТЕМА ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ _____	5-6cm
4. КРИТЕРІЇ,ПРАВИЛА Й ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ _____	6-9cm
5. КРИТЕРІЇ,ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ _____	9-13cm
6. КРИТЕРІЇ,ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА	
7. ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ _____	13cm
8. ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ, УНІВЕРСАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ТА РОЗУМНЕ ПРИСТОСУВАННЯ _____	13-14cm

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти

I. Загальні положення

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» (стаття 41. Система забезпечення якості освіти).

Внутрішня система забезпечення якості включає:

1. стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
2. систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
3. критерії, правила і процедури оцінювання учнів;
4. критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
5. критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників;
6. забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
7. забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
8. створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.

II. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти

1. Стратегія забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

- ***принцип цілісності***, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на учня, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності, яка передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності;
- ***принцип відповідності*** Державним стандартам загальної середньої освіти; принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- ***принцип відкритості*** інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

2. Забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів: функціонування системи формування компетентностей учнів;

- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, посилення кадрового потенціалу закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

3. Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти включає:

- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти;
- моніторинг якості освіти.

4. Завдання моніторингу якості освіти:

- здійснення систематичного контролю за освітнім процесом в закладі освіти;

- створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану -освітнього процесу;
- аналіз чинників впливу на результативність освітнього процесу, підтримка високої мотивації навчання;
- створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації учнів і педагогів;
- прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в закладі освіти.

5. Моніторинг в закладі освіти здійснюють:

- директор гімназії та його заступник;
- органи, що здійснюють управління у сфері освіти;
- органи самоврядування, які створюються педагогічними працівниками, учнями та батьками;
- громадськість.

6. Основними формами моніторингу є:

- проведення контрольних робіт;
- участь учнів у I та II, III етапі Всеукраїнських предметних олімпіад, конкурсів;
- перевірка документації;
- опитування, анкетування;
- відвідування уроків, заходів.

7. Критерії моніторингу:

- об'єктивність;
- систематичність;
- відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу;
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

8. Очікувані результати:

- отримання результатів стану освітнього процесу в закладі освіти;
- покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

9. Підсумки моніторингу:

- підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично--інформаційних матеріалах;
- за результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи;
- дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднань вчителів, нарадах при директору, засіданнях педагогічної ради.

10. Показники опису та інструментів моніторингу якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності – якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічного персоналу;
- контингент учнів;

- результати навчання учнів;
- педагогічна діяльність;
- управління гімназією;
- освітнє середовище;
- медичний моніторинг;
- моніторинг охорони праці та безпеки життєдіяльності.

III. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності учнями;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності учнями передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пілг чи будь-яких інших благ

матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

За порушення академічної доброчесності учні можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

IV. Критерії, правила й процедури оцінювання учнів

Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів.

Оцінювання ґрунтується на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня.

Метою навчання є сформовані компетентності. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

- **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- **здатність спілкуватися рідною** (у разі відмінності від державної) **та іноземними** мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- **компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій**, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- **інноваційність**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є

основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

- **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- **навчання впродовж життя**, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- **громадянські та соціальні компетентності**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- **культурна компетентність**, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- **підприємливість та фінансова грамотність**, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів є:

- **контролююча** – визначає рівень досягнень кожного учня, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- **навчальна** – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- **діагностико-коригувальна** – з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- **стимулювально-мотиваційна** – формує позитивні мотиви навчання;
- **виховна** – сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.
- **При оцінюванні навчальних досягнень учнів враховуються:**
- **характеристики відповіді учня:** правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- **якість знань:** повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;

- **сформованість** предметних умінь і навичок;
- **рівень володіння розумовими операціями**: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- **досвід творчої діяльності** (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- **самостійність** оцінних суджень.

Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну:

- **повнота знань** – кількість знань, визначених навчальною програмою;
- **глибина знань** – усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;
- **гнучкість знань** – вміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; вміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих;
- **системність знань** – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;
- **міцність знань** – тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях.

Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання – це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня в оволодінні змістом предмета, умінь та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми.

Його основними завдання є:

встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є :

індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- **усунення безсистемності в оцінюванні;**
- **підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;**
- **індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;**
- **систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;**
- **концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.**

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт

(практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік – на основі семестрових оцінок.

Учень має право на підвищення семестрової оцінки.

V. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе ***атестацію та сертифікацію***.

Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України. Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти.

Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.

Посадові обов'язки вчителя

Планує, здійснює навчання, виховання учнів, сприяє становленню їх особистості.

Забезпечує умови для засвоєння ними освітніх програм на рівні обов'язкових державних вимог. Використовує ***ефективні форми, методи, засоби навчально-виховного процесу***.

Вивчає індивідуальні особливості школярів, дбає про розвиток їхніх здібностей, талантів на основі задатків та обдарувань. Проводить індивідуальну, позакласну роботу з учнями з предмета, який викладає. Налаштуванням та особистим прикладом утворює повагу до принципів загальнолюдської моралі: правди, гуманізму, доброти, патріотизму, працелюбства, інших доброчинностей. Виховує в учнів повагу до ***батьків, жінки, культурно-національних, духовних, історичних цінностей України, країни походження, дбайливе ставлення до навколишнього середовища***. Готує вихованців до свідомого життя в дусі взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами. Дотримується педагогічної етики, поважає гідність учнів, захищає їх від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, запобігає вживанню ними алкоголю, наркотиків, іншим шкідливим звичкам, пропагує здоровий спосіб життя. Вимагає від учнів дотримання навчальної дисципліни, статусу освітньої установи. Контролює забезпечення здорових, безпечних умов навчання та праці.

Підтримує зв'язки з батьками, надає їм консультативну допомогу в питаннях навчання,

виховання, розвитку їхніх дітей. Постійно підвищує свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру.

Учитель повинен знати, що для вирішення педагогічних завдань повинен мати знання в обсязі відповідної вищої або середньої спеціальної освіти. Мусить знати предмет викладання; дисципліни психолого-педагогічного циклу, у тому числі педагогіку, психологію, вікову фізіологію; методики викладання предмета та виховної роботи; цілі, принципи, організацію, нормативне забезпечення шкільної освіти, зокрема предмета, який викладає; навчальні плани, програми, підручники; методичні рекомендації; форми, методи, засоби навчально-виховного процесу, вимоги до його матеріально-технічного оснащення; індивідуальні характеристики учнів, питання формування різних учнівських колективів і керівництва ними; соціальні, культурні, інші умови навчання й виховання; принципи, якими керуються провідні вчителі; основні напрями та перспективи розвитку освіти; Закон України «Про освіту», інші законодавчі й нормативно-правові акти й документи з питань навчання та виховання, державну мову відповідно до чинного законодавства про мови в Україні.

Учитель повинен уміти ефективно застосовувати професійні знання у практичній педагогічній діяльності.

Учитель повинен мати ціннісні орієнтації, спрямовані на культурний, духовний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, на творчу педагогічну діяльність.

Кваліфікаційні вимоги до категорій

Учитель вищої категорії має відповідну фахову вищу освіту, проявляє високий рівень професіоналізму, ініціативності, творчості, досконало володіє ефективними формами, методами організації навчально-виховного процесу, забезпечує високу результативність, якість своєї праці, відзначається загальною культурою, моральними якостями, які служать прикладом для наслідування. Стаж педагогічної роботи - не менше восьми років.

Учитель I категорії має відповідну фахову вищу освіту, проявляє ґрунтовну професійну компетентність, добре володіє ефективними формами організації навчально-виховного процесу, досяг значних результатів у розв'язанні педагогічних завдань, відзначається загальною культурою, моральними якостями, які служать прикладом для наслідування. Стаж роботи - не менше п'яти років.

Учитель II категорії має фахову вищу освіту, проявляє достатній професіоналізм, володіє сучасними формами, методами організації навчально-виховного процесу, досяг вагомої результативності в педагогічній діяльності, відзначається загальною культурою, моральними якостями, які служать прикладом для наслідування. Стаж педагогічної роботи - не менше трьох років.

Учитель має вищу або середню спеціальну освіту, професійно компетентний, забезпечує нормативні рівні та стандарти навчально-виховної роботи, відповідає загальним етичним і культурним вимогам до педагогічних працівників.

Згідно з наведеним цитуванням, кваліфікаційна категорія встановлюється педагогічному працівнику в залежності від рівня професіоналізму, володіння ефективними формами та методами організації навчально-виховного процесу, результативності та якості його праці. У той же час недостатня визначеність понять і відсутність інструментарію для вимірювання рівня показників часто призводять до зниження об'єктивності атестації та її ефективності. Потребує конкретизації та обґрунтування різниці між "високою", "значною"

та "вагомою" результативністю педагогічної діяльності, «досконалим» і «добрим» володінням методикою викладання, "грунтовним" і "високим" рівнем професіоналізму тощо.

Частіше за все визначення рівня діяльності вчителя проводиться шляхом оцінювання її за такими параметрами:

Результативність фахової діяльності:

- Методична компетентність.
- Професіоналізм.
- Моральні якості.
- Освітній рівень (наявність і рівень педагогічної та відповідної фахової освіти).
- Стаж безпосередньої педагогічної діяльності тощо.

Один із ґрунтовних принципів організації атестації - здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів із досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу в закладі освіти, вивчення думки батьків, учнів і колег учителя, який атестується, тощо. Нижче наведені основні параметри визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання за якими може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня. Важливо, щоб перелік параметрів був заздалегідь доведений до відома атестаційних комісій, експертних груп і вчителів ще до початку атестації. У цьому випадку всі учасники атестаційного процесу отримують єдині орієнтири та критерії, що, як зазначено, дозволяє організувати атестацію на належному рівні. Оцінка результативності фахової діяльності педагога передбачена Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників України, але ускладнена через те, що поняття результативності педагогічної діяльності надзвичайно широке й важко піддається однозначному визначенню, а відтак, і вимірюванню. Пропонуємо вибрати з безлічі параметрів оцінювання результативності педагогічної діяльності ті, що піддаються кількісному визначенню, вимірюванню та порівняльному аналізу на засадах кваліметричного підходу.

Матеріали для оцінки результативності фахової діяльності вчителів

Як один із показників результативності фахової діяльності вчителя атестаційні комісії традиційно зараховують досягнення його учнів у олімпіадах різного рівня та конкурсах МАН. Таку практику, безумовно, можна продовжувати. Але для забезпечення під час атестації комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника перелік параметрів результативності може й повинен бути розширений. Так, необхідно враховувати не тільки рівень навчальних досягнень учнів, а й результати науково-методичної роботи вчителя, динаміку його професійного й особистісного зростання. Актуальною є також проблема розробки та впровадження єдиної системи обліку й зарахування цих результатів.

Отже, результативність фахової діяльності вчителя в міжатестаційний період визначається за такими напрямками:

1. Досягнення учнів і самого педагога.
2. Результативність науково-методичної роботи.

3. Рівень професіоналізму.
4. Моральні якості, соціально-психологічна готовність працівника.
5. Додаткові параметри.

Параметри вивчення й оцінювання результативності фахової діяльності вчителя

1. Досягнення в міжтестастійний період:

- навчальні досягнення учнів;
- результати моніторингових досліджень;
- порівняльні результати Державної підсумкової атестації;
- досягнення учнів у конкурсах, олімпіадах;
- предметні олімпіади;
- учнівські конкурси (згідно з обласним реєстром);
- інші творчі конкурси, змагання;
- особисті досягнення вчителя у професійних конкурсах;
- інші конкурси фахової майстерності (згідно з обласним реєстром).

2. Результативність науково-методичної роботи:

- Підготовлені методичні матеріали;
- програми авторських курсів у системі безперервної освіти;
- програми курсів варіативної складової навчального плану;
- науково-методичні комплекси, дидактичні матеріали, медіа тощо;
- інші власні методичні розробки.
- педагогічна майстерня, майстер-клас, лабораторія творчого вчителя, педагогічна студія тощо;
- творча група;
- семінари, "круглі столи", презентації тощо;
- інші форми співпраці з методичними службами, педагогічним загалом;
- участь у роботі журі фахових (творчих) конкурсів, рецензування та експертиза науково-методичних матеріалів;
- реалізація соціально-педагогічних проєктів, програм.

3. Рівень професіоналізму:

- результати моніторингу (тестування) фахової компетентності;
- результати підвищення кваліфікації;
- результати самоосвіти в міжтестастійний період.

4. Моральні якості, соціально-психологічна готовність:

- результати самооцінки соціально-психологічної готовності;
- результати соціально-психологічного дослідження.

5. Додаткова освіта:

- проходження курсів спеціалізації з інших предметів;
- наявність другої вищої педагогічної освіти;
- навчання в аспірантурі;
- наявність наукового ступеня, ученого звання;

Сертифікація педагогічних працівників – це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

VI. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників

Формою контролю за діяльністю керівників закладу освіти є атестація.

Ефективність управлінської діяльності керівника під час атестації визначається за критеріями:

- саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності;
- стратегічне планування базується на положеннях концепції розвитку закладу освіти, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;
- річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу;
- здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проєктів;
- забезпечення професійного розвитку вчителів, молодих спеціалістів;
- створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні);
- застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі;
- забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу;
- позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.

Ділові та особистісні якості керівників визначаються за критеріями:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- компетентність;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- креативність, здатність до інноваційного пошуку;
- здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

VII. Інформаційна система для ефективного управління закладом освіти.

Роботу інформаційної системи закладу освіти забезпечує наявність доступу до мережі Інтернет для учнів та педагогічних працівників. Значне місце в управлінні закладом освіти відіграє офіційний сайт школи.

VIII. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

Особам з особливими освітніми потребами освіта надається нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб.

Універсальний дизайн закладу освіти створюється на таких принципах:

- рівність і доступність використання;
- гнучкість використання;
- просте та зручне використання;
- сприйняття інформації з урахуванням різних сенсорних можливостей користувачів;
- низький рівень фізичних зусиль;
- наявність необхідного розміру і простору.